

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3-3

21 lutego 1931 r.

Nr.

Wilno, dn.

1930 roku.

392.

T r e ś ć n u m e r u :

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Dział.Str.

1. "Lietuvos Aidas " polemizuje z "Krikszcziniami.	III. 1.
2. Poeta litewski Ludwik Gira o literaturze litewskiej.	" "

K r o n i k a .

3. Procesk komunistów.	" 2
4. Sprawa projektu ustawy o samorządach miejskich.	" "
5. Prezes atejtininków wydalony do Worń.	" "
6. Kazanie biskupa Kuchty.	" "
7. Sprawa Wilkiskisa.	" "
8. Wizyta studentów u Krupowiczusa.	" "

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

9. Katastrofálny stan rolnictwa kłajpedzkiego.	VII. "

K r o n i k a .

10. Już są amatorzy na sowieckie drzewo.	" "

-----000000000000-----

THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS

1911

THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS
WASHINGTON, D. C.

1. The National Bureau of Standards is a Federal agency of the United States Department of Commerce. It is the primary authority for the development and maintenance of the national system of measurement, and for the promotion of uniformity of measurement throughout the United States and other countries.

2. The Bureau is organized into several divisions, each of which is responsible for a specific field of measurement. These divisions are: (a) the Division of Physics, which is concerned with the fundamental units of measurement; (b) the Division of Chemistry, which is concerned with the units of measurement of chemical substances; (c) the Division of Electricity, which is concerned with the units of measurement of electrical quantities; (d) the Division of Mechanical Engineering, which is concerned with the units of measurement of mechanical quantities; and (e) the Division of Geodesy and Surveying, which is concerned with the units of measurement of length and area.

3. The Bureau is also responsible for the dissemination of information concerning the national system of measurement. It publishes a variety of reports, bulletins, and technical papers, and it maintains a library of books and pamphlets. It also provides technical assistance to other Federal agencies and to State and local governments.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

"Lietuvos Aidas" polemizuje z "Kriksz -
ziniami".

"Lietuvos Aidas" Nr. 38 z dn. 17.II. 1931 Art. p.t.

"Komu to potrzebne" streszczenie:

Niecałe duchowienstwo popiera akcję partyjną "kriksz -
niów, psującą stosunki między rządem a kościołem. W walce tej, rząd
zajmuje cały czas stanowisko obronne, nieustannie atakowane przez
partję, której siły są już na wyczerpaniu, podczas gdy opozycja rzą-
du pozostaje niezdobytą. Rządowi bynajmniej nie sprawia satysfakcji
prowadzenie tej walki, osadzanie jej uczestników w więzieniu i zajmo-
wanie policji ciąglem dozorowaniem niespokojnych elementów. Zaś prob-
lematyczną korzyc z metod ~~przekładających~~ prowadzonej akcji mają je-
dyńie uwięzieni działacze partyjni, przekładający aureolę rzekomego
męczeństwa, nad upokorzenie się przez złożenie próśby o darowanie
kary.

Poeta litewski Ludwik Gira o literaturze
litewskiej".

"Siedogdia" Nr. 52 z dn. 21.II. 1931 r. Streszczenie.

Życie tętni w litewskiej literaturze bardzo silnie. Są-
dzić o tem można chociażby po ożywionej rywalizacji pomiędzy starem
a młodem pokoleniem pisarzy litewskich. Młodzi pisarze dzielą się na
kilka obozów. Starzy literaci patrzą bez zazdrości na dążenia młodych
do wybicia się i wcale jeszcze nie rezygnują z działalności pisarskiej.
Do tej starej gwardji literatury litewskiej należą: Majronis, Krewe-
Mickiewicz, Wajczunas, Faust-Kirsza, Wajszgandas-Tumas, Zukowski-
Wenolis, Herbaczewski, Mikołas, Putinas, Ludwik Gira i t.d. Cała ta
grupa pisarzy litewskich skupiła się przy czasopiśmie "Gaisai"
"Gaisai" /brask/, który się ukazuje już drugi rok, pod redakcją
Krewe-Mickiewicza i Kirszy. Zbliżeńi również są do tej grupy młodzi
pisarze jak: poeta Kossu-Aleksandrowicz, Miszkinis, krytyk Jodelis.

Najgłośniejszą jest wśród młodych literatów grupa skraj-
nie lewicowa, czyli t.zw. trzeci front. Przeciwnikami trzeciego frontu
są literaci, którzy się skupili przy almanachu "Granitas". Przy re-
dakcji te o almanachu biorą udział młode siły o nowym ekspresjonis-
tycznym kierunku, który jednak odczuwają związek z dawnym narodowo-
idealistycznym i deistycznym poglądem na świat. Stanowisko pośred-
nie pomiędzy temi dwiema grupami zajm je młodzież z pod znak
almanachu "Piuwis". Grupa ta idzie ręką w rękę z czasopiśmie
"Gaisai".

Przed dwoma laty walka pomiędzy młodymi a starymi przybrała
ostrą formę. Młodzi literaci rzucili hasło: "literatura litewska
przeżywa kryzys". Starzy pisarze zdaniem młodych nie już więcej
literaturze nie dają, a z młodych nikt się nie wysuwa naprzód. Sta-
rzy pisarze odpowiedzieli na ~~te~~ zarzuty, twierdząc że żadnego kry-
zysu niema i że cały ten alarm tłumaczy się jedynie chęcią auto-
reklamy.

Ludwik Gira pracuje obecnie nad dwoma poematami-misterja-
mi. W roku ubiegłym odegrywano sztukę Giry p.t. "Ziemia Witolda".
Pozatem Gira przygotowuje do druku dwa nowe zbiory poezyj. Jeden
z nich będzie się nazywał "Czarne róże". Wreszcie w r.b. zamierza
Gira wydać także zbiór studyów krytycznych.

Ułaskawienie eksprażat a Olszewskie-
go. W dn. 17 II. r.b. ułaskawion został eksprażat Olszewski pod
warunkiem niezwłocznego opuszczenia granic Litwy. Odebranych praw
obywatelskich prażatowi nie przywrócono.

1

1911

1912

1913

1914

1915

1916

1917

1918

1919

1920

1921

1922

1923

1924

1925

1926

1927

1928

1929

1930

1931

1932

1933

1934

1935

1936

1937

1938

1939

1940

1941

1942

1943

1944

1945

1946

1947

1948

1949

1950

1951

1952

1953

1954

1955

1956

1957

1958

1959

1960

1961

1962

1963

1964

1965

1966

1967

1968

1969

1970

1971

1972

1973

1974

1975

1976

1977

1978

1979

1980

1981

1982

1983

1984

1985

1986

1987

1988

1989

1990

1991

1992

1993

1994

1995

1996

1997

1998

1999

2000

2001

2002

2003

2004

2005

2006

2007

2008

2009

2010

2011

2012

2013

2014

2015

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

2023

2024

2025

je konieczność kilkakrotnych przyjazdów do miasta nieraz z okolic, oddalonych o kilkadziesiąt km. Pismo przypomina, iż w czasach, gdy kraj Kłajpedzki należał do Niemiec, załatwienie formalności wymagało 5 minut, i żadnej przytem opłaty. W latach 1928 i 1929 wwdziono z zagranicy około 250 tys. cent. żyta, co przy pobieraniu 5 lit. od centnara dało komorzez celnej znaczny dochód, natomiast dotkliwie dało się odczuć rolnikom miejscowym, powodując znaczną zniżkę cen zboża krajowego. Wskutek katastrofalnego spadku cen, które w r. b. wynoszą zaledwie 1/3 w porównaniu z cenami z r. 1928, gospodarstwa rolne kraju Kłajpedzkiego stały się przedsiębiorstwami deficytowemi: dochód z gospodarstwa nie pokrywa połowy kosztów produkcji.

Pismo z żalem wspomina, iż w 1930 rząd litewski nie wykończył koncesji, zezwalającej na wwóz do Niemiec 5 tys. sztuk bydła, przy zmniejszonych opłatach celnych, wywieziono wówczas zaledwie 3500 sztuk ~~bydła~~ marnując w ten sposób sposobność, która krajowi Kłajpedzkiemu mogła przysporzyć 60 tys. dochodu marek. Pismo stwierdza, również niezadowolenie rolników miejscowych z powodu niestosowania w kraju Kłajpedzkim premji wywozowych, przyjętych w całej Litwie w wysokości 2 litów od centn. eksportowanego żyta. Przytoczonemi przykładami "Mem. Rundch." tłumaczy zły stan finansowy rolników Kłajpedzkich zaznaczając iż zarówno podatki, jak i wszelkie inne opłaty nie mogą być regulowane, zaś brak długoterminowego i niskoprocentowego kredytu stwarza sytuację bez wyjścia. Wskutek tego, mówi pismo, rolnicy Kłajpedzcy, rzecz prosta, nie zdołają wypłacić należnej krajowemu urzędowi ubezpieczeń rolnych, sumy 100 tys. lit., co spowodować może zamknięcie tej pożytecznej instytucji. X Ratunek jej, zarówno jak rolnictwa Kłajpedzkiego, pismo widzi w jak najszybszem poprawieniu warunków produkcji rolniczej i wskazuje, iż urząd ubezpieczeniowy może i powinien wziąć na siebie inicjatywę w przeprowadzeniu tej akcji.

J u ż s ą a m a t o r z y n a s o w i e c k i e d r z e w o .
Jak się dowiadujemy, właściciele kłajpedzkich fabryk mebli, zwrócili się niedawno do Dyrektorjum Kraju z prośbą o zezwolenie na kupno sowieckiego drzewa, które jest tańsze i odpowiedniejsze do wyrobu ~~mebli~~ mebli.

-----000000000000-----

B7

RECEIVED [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible text]

[illegible text]

[illegible text]

[illegible text]

[illegible text]